

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55—40, József 68—88.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 110 K.
Félévre 60 K. Negyedévre 30 K.
Egyes szám ára — — — 3 korona.

Budapest, 1921.

II. évfolyam 28. szám.

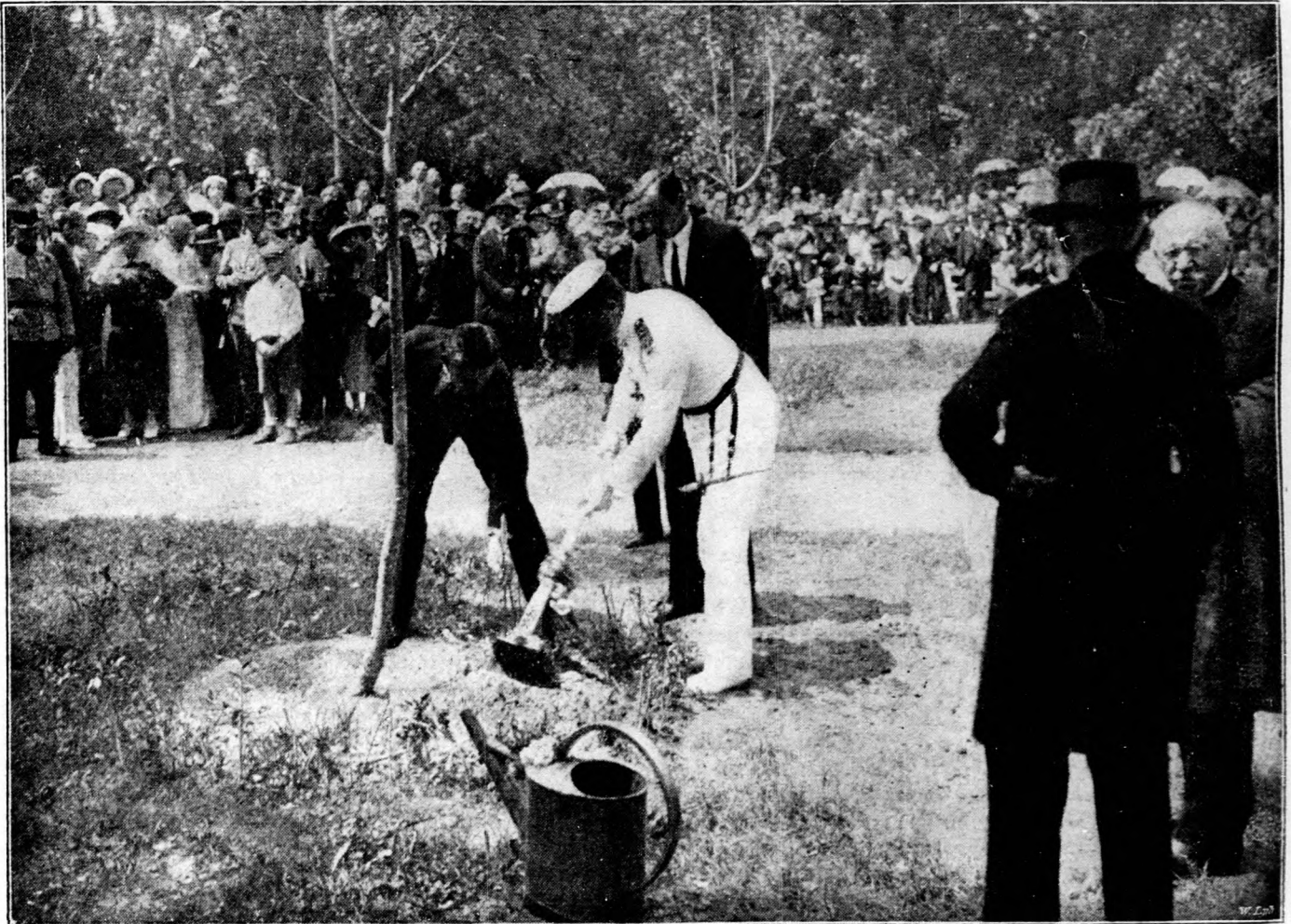
Vasárnap, július 10.

Búcsuzó minisztérium

(s) Július elsején eggyel kevesebb a minisztériumok száma. Megszűnt a közlekedési minisztérium. Csendes részvétellel temették, senki se siratta. Maga a miniszter is örült neki, hogy vége van. Mayer János volt az utolsó közlekedési miniszter, aki örömtől sugárzó arccal jelentette be június harmincadikán, hogy utolsó napját éli a vezetése alatt álló minisztérium. De örültek neki a gaz-

dák, sőt örültek a fogyasztók is. Olyan szükséges rossz volt, mint a háborúnak sok más intézkedése.

Előbb vége lett volna a közlekedési minisztériumnak, ha nem jött volna közbe az októberi fölfordulás s még inkább Kun Béla «szociális termelése». Ha rendes leszerelés történt volna, mindenki rendben tért volna vissza a munkájához s pár hónap alatt újra a békeidőbeli termelés jött volna vissza. Az 1919-i aratás már bizonyosan elég bűzát és rozsot adott volna az ország

Helikoni ünnep Keszthelyen.
Horthy Miklós kormányzó elülteti Zrinyi Miklós fáját.

népének. Az országgyilkosok, akik féltek a katonák haragjától a posztócsalás, háborús vagyongyűjtés és árdrágítás bűnei miatt, forradalmat csináltak s megakasztották a termelést. Árvizet, vörös háborút és akasztásokat rendeztek a gabonatermő magyar vidékeken. Ezért kellett még két évig élni a közlélemezési minisztériumnak.

Most végre nincs többé. Eleget kinzott bennünket. Csak a kézsre jött, de a termelésben alig volt segítségünkre. Termelési politika helyett csak elosztási politikát csinált. S ez volt az egész háborús közlélemezési politikának a hibája. Ezért lett évről-évre kevesebb az elosztani való. Támogatta a telhetetlenséget — akaratlanul is. A vörösök szervezeteit — akik a municiógyári sztrájkok mumusával revolverztek — dupla fejadagokkal

összeesküvők voltak a tettesek. Akkor is Pasics volt a játékban, de mint közvetett értelmi szerző. A szerajevói merényletre gondolunk, amelynek brigantija, Princip, a belgrádi iskolába járt. Ferenc Ferdinánd trónörökösét és feleségét támadták akkor meg azzal a különbséggel, hogy sikerült megölniök a királyi hercegi párt. Annak a merényletnek tapsoltak a belgrádi politikusok, pedig milliók vesztét okozta. Árvák, özvegyek, bénák, vakok és nyomorékok, éhenhalók és baldoklók tengernyi könnyei bulloitak s hullanak miatta. A mi országunk is szenved velük. Megcsönkítették. Mi még se örülünk a belgrádi merényletnek, csak egyre vagyunk kíváncsiak: Eszébe jutott-e Sándor királynak, hogy bét éve ugyanaz a gonosz kéz ölte meg a nagy monarchia hatalmas trónörökösét?! Eszébe jutott-e, hogy Szerajevóban s azután nagy világigazságtalanság történt?! Pasicsnak pedig megszólalt-e a lelkiismerete, vagy talán az döntötte ágyba?! *

MEGKEZDŐDÖTT A CSÉPLÉS. A tiszavidéki rónákon zakatolnak a gőzgépek. Cséplik az idei gabonát. A híres gőzmalmokból már új búza- és rozsliszt kerül ki. Bizony itt-ott már eszik a kalácsot az új termésből. Úgy halljuk, hogy országszerte jobban fizet a gabona, mint a múlt évben. Az új gabonát szabadon adhatja el a termelő. Visszajött a békeidők szabadsága. Ennek az lesz a következménye, hogy — ha az Isten is engedi — még több lesz a magyar föld termése. Nyugodtak vagyunk, hogy szegény embereknek is több jut az idén, mint tavaly. Nagyon helyes, hogy a nemzetgyűlés gondoskodott azokról, akik a drágaságot

Beöthy Zsolt megnyitja a Helikoni ünnepet.

A közönség soraiban Horthy kormányzó, balra tőle a kormányzó neje, Festetich Tasziló herceg, Vass József dr. kultuszminiszter, Apponyi Albert gróf.

becézgette, de a szegény salusi nép öregjét, fehérnépjét (mert a férfiak a fronton voltak!) még a termeléshez leg-szükségesebb anyagokkal se tudta ellátni.

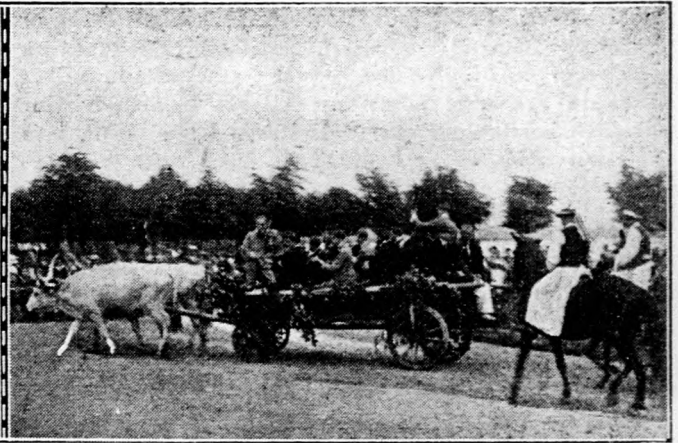
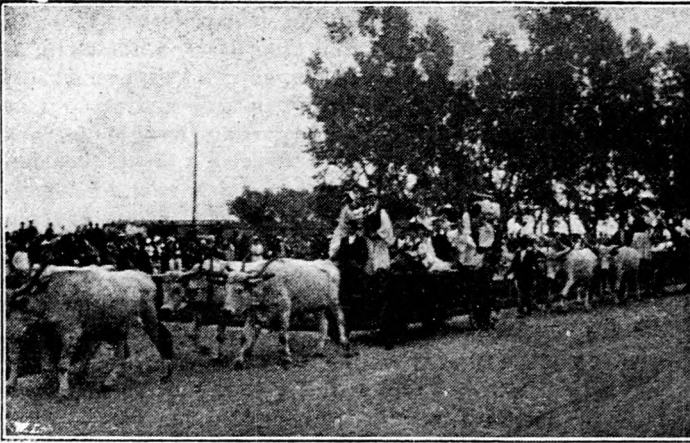
Nem kisebbítjük a közlélemezési miniszterek babérait, amiért olyan hálátlan, bár nagy munkát végeztek, de könnyű szívvel dobunk egy göröngyöt a közlélemezési minisztérium sírjára: ismét elmúlt a háború egy emléke!

Budapest, július 9.

MA NEKEM, HOLNAP NEKED. Belgrádban bombát dobtak Sándor uralkodó hercegre, a szerbek királyára. A bomba — Sándor király szerencséjére — beleültözött a telefontudcba s előbb robbant föl, mintsem a király kocsijába esett volna. A jugoszláv uralkodó tebát ezáltal kikerülte a balált, melyet az összeesküvők neki szántak. Pasics miniszterelnököt azonban, aki a királyt kísérte, annyira felizagatta az eset, hogy ágyának dől. Epen Pasics jutott tebát megint a játékba. Ilyesféle merényletre emlékezünk, amely a Száván túl játszódott le, s melynél szerb

ma sem bírják átbáritani másokra. A szegény emberek részére az állam vásárol gabonát piaci áron s nekik olcsóbban adja a lisztet és kenyereket. A különbözetet a többiekben hajlja be. Erre szolgál az őrleési vám, melyet a múlt évi 15-ről 14⁰/₀-ra szállították le s a 3—1¹/₂⁰/₀-os forgalmi adó. Bizony rendes körülmények közt tiltakoznánk ez ellen a furcsa adó ellen, de a szegények kedvéért ezt az áldozatot meg kell hozni. Lassankint majd csak kilábolunk a nyomorúságból, melybe a vesztett idők s bolond emberek hajtottak bennünket. A búzaár se olyan nagy, amilyennel a szabadforgalom ellenségei ijesztettek bennünket. Sőt, úgy lehet, hogy még fölöslegünk is lesz s az árak még lejjebb szállnak. Így javítja a valutát a magyar föld, a mezőgazdaság szabadsága.

«Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország föltámadásában. Amen.»

Helikoni ünnep Keszthelyen.

Az aratóünnep résztvevői elvonulnak a kormányzó előtt.

MI HÍR A POLITIKÁBAN?

A kisgazda- és földművespárt legutóbbi értekezletén foglalkozott az őrlési és általános forgalmi adóról szóló törvényjavaslattal. Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter kijelentette, hogy erre a javaslatra a békeszerződés miatt van szükség, mert Magyarországnak legalább is olyan adókat kell vállalni, mint a győztes államoknak. A maga részéről figyelemre méltatta azonban azokat a kívánásokat, amelyeket a kisgazdapárt megbízásából Gál Gáspár foglalt tervezetbe és

az őrlési adót és vámot tizenöt százalékról tizennégyre szállította le.

A párt ugyanakkor Hadházy Zsigmond és Schandl Károly indítványára elhatározta, hogy amnesztiát javasol mindazoknak, akik az adógabonát saját hibájukon kívül nem tudták beszolgáltatni és ezért most a GOK bíróságok kétezer koronát vetnek ki rájuk. A bíróságok eltörlesztését legalább is a száz boldon aluli birtokosokra kell kiterjeszteni.

Az ingatlan vagyonváltság

tervezetét politikai körökben mai formájában elfogadhatatlannak tartják és annak lényeges mérséklését követelik. A kisgazdapárti képviselők közül többen módosításokat dolgoztak ki. Rubinek Gyula azt ajánlotta, hogy a természetben való váltság leadását az aranykoronával kell kapcsolatba hozni, Hadházy Zsigmond abból indult ki, hogy a vagyonváltság alól ne csak az egyholdon aluli birtokot mentesítsék, hanem terjesszék ki minden törpebirtokra, a földbirtok-dézmára pedig Kolozsi Endre állított fel érdekes skálát. A nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága meghallgatta az érdekeltségek szakértőit. A gazdák érdekképviselői a vagyonváltság csökkentését követelték.

A kormány még a nyári szünet előtt benyújtja

a főrendiház reformjáról

szóló javaslatot, amelynek az a lényege, hogy az országgyűlés főrendiháza helyett felsőházat szervez, amelynek körülbelül kétszáz tagja lesz.

Nemzetgyűlés.

Június 30. Az iskoláztatási kötelezettség kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot Szabó József (biharbaijomi), a közoktatásügyi bizottság előadója ismertette. Gerencsér István a tanyai iskoláztatás reformját sürgette, Magyar Kázmér pedig az iskolai építkezések megindítását. Vass József vallás- és közoktatásügyi miniszter megígérte, hogy

a tanyai iskolák

kérdését az egyes vidékek különleges helyzete szerint fogja rendezni és gondoskodik a tanyai internátusok fejlesztéséről. Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminiszter egy sürgős interpellációra adott válaszában kijelentette, hogy a váci fegyintézetben tapasztalt mulasztások ügyében szigorú vizsgálatot indít.

Július 1. Az iskoláztatási kötelezettségének kiterjesztéséről szóló részletes tárgyalás során a Ház elfogadta Slachta Margitnak azt a módosítását, hogy az iskoláztatás mellett kötelező a vasárnapi istentiszteletre való járás is. A Ház hozzájárult Gerencsér Istvánnak ahhoz a módosításához, hogy a tanya vagy majorság tulajdonosát kötelezni kell iskola felállítására. A munkásbiztosítási bizottságról szóló törvényjavaslat előnyeire Rubinek István mutatott rá előadói beszédében. Szabó József (budapesti) kérte a népjóléti minisztert, terjessze elő a munkásbiztosítás reformját. Hegyesbalmy Lajos kereskedelmi miniszter benyújtotta

az ipartörvény módosításáról

szóló javaslatot, amely különbséget tesz képesítéshez kötött, engedélyhez kötött és úgynevezett szabad iparos között. Készsítéshez hetvenhat iparág van kötve.

Július 2. A munkásbiztosítási biraskodás javaslatának általános vitája után Huszár Karoly a sárvári selyemgyár üzemének visszaállítását kérte interpellációjában. Belitska Sándor honvédelmi miniszter megnyugtató válasza után Szabó József (biharnagybajomi) az ezer koronánál kisebb kényszerkölcsönök visszafizetését sürgette. Banffy Miklós gróf külügyminiszter válaszolt Schandl Károlynak multkori interpellációjára

az újszegedi háromszög kiürítése

tárgyában és kijelentette, hogy már előkészületek történtek a szobanforgó terület kiürítésére. Ami pedig a nemzetközi

joggal ellenkező cselekedetek megtorlását illeti, a magyar kormány gondoskodik orvoslásról. Szalánczy József azoknak a hazatérő hadifoglyoknak ügyét tette szövé, akiket bolsevista érzelmük miatt internálnak. Belitska Sándor honvédelmi miniszter azt válaszolta, hogy feleslegesen senkít sem zaklatnak és hadifoglyokat csak bajtársaik egyhangú bevallása alapján internáltak.

MEZŐGAZDASÁG

Az Alföld fásításáról

Irta Róth Gyula főerdőtanácsos

Nem is oly régen megmosolyogták, ki azt mondta, hogy fákat kellene az Alföldre ültetni, erdőt kéne oda telepíteni. Hiszen tudta azt mindenki: ha Túladunán botot dugnak a földbe, abból fa lesz, az Alföldön pedig az ültetett fából is csak bot lesz. De azért mindig akadnak, akik megkísérelték a lehetetlent, az erdőtelepítést és — csodák-csodája — mégis erdő lett a kiültetett fácskákból. Megnézheti mindenki Debrecenben, Kecskeméten, de leginkább Szegednek és Szabadkának széles határában. Igaz, hogy nem nőnek ott oly egekbe nyúló hatalmas szálfák, mint a Kárpátok lejtőin, de megnő az ákác, a nyárnak több faja, az erdei és fekete fenyő, még sok helyen a tölgy, a cser, a szil, kőris és egy pár idegenből származott faj: a kátrányfa, a zöld juhar, a glédics és mások is.

Különösen a háború a maga sok nyomorúságával, a szerszámnak, épületnek és tüzelőnek való fa keserves hiányával megtanította az embereket arra, mit ér az erdő a falu közelében! És ma már mind többen és többen akadnak, akik kívánják az erdőt, akik szeretnék, ha a város vagy falu közelében volna legalább annyi és oly fajta fa, amiből kasza-, kapanyelet, kocsinak való rudat, létrát, kereket, lócsőt, padlónak, bútornak való deszkát, bölcsőt, koporsót, fejfát, kerítést, szőlőkarót, kútkávát és ostort, létrát, szarúfát, gerendát, oszlopot és kapufélfát, tűzifát és egyéb a mindennapi élethez szükséges sok mindenféle faanyagot könnyen és biztosan, gyorsan és olcsón be lehetne szerezni.

Persze, úgy szeretné mindenki, ha máról-holnapra már ott állana a kész erdő és neki állhatna vágni. Hát ez bizony hiú remény. Mert ma már többféle oly fajta ismerünk, amely az Alföldön nemcsak megél, de jól fejlődik és gyorsan nő, tudjuk már a módját, hogy ezeket miképpen telepíthetjük sikerrel és még bizonyos mértékig fokozni, gyorsítani is tudjuk a fák növekvését, de ahhoz, hogy bizonyos vastagságot elérjen a fa, ahhoz mégis évtizedek kellene. Kaphatunk már előbb is vékonyabb méretű faanyagot, pl. szőlő- vagy kerítéskarót már pár év alatt, de az igazi hasznót már csak az öreg, érett erdő adhatja.

De nemcsak azért kell az erdő az Alföldre, mert faanyagot ad; az erdő oly nagy és közvetlen jó hatással van a környezetére, a talajra, a természet erőire: a napra, szélre, esőre, hogy már csak emiatt is kell, hogy az Alföld egy részét erdővel borítsuk be. Szeged és Szabadka vidéke mutatja legjobban ezt a hatást, mert ott nemcsak egyes nagyobb területek vannak ma már erdővel beborítva, hanem az utak, határok, mesgyék, erek, árkok és patakok mentén, a tanyák mellett fasorok, facsoportok vagy egyes fák tarkítják a vidéket és ezek megtörik a sorvasztó szelek erejét, amelyek a nedves-

séget jobban kiszívják a földből, mint a forró napsugár, megakadályozzák a termőföld elhordását, a homok futását, a vetemények elöntését, megállítják az annyira káros homokverést, megóvják a talajban levő nedvességet és föld felett nyugodt, párában gazdag levegőt őriznek meg, amilyen mindennemű növényzetre a legelőnyösebb.

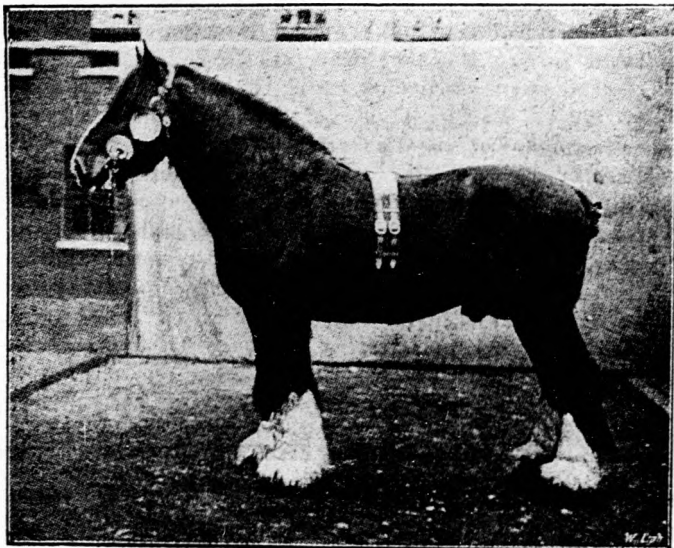
Ahol az erdő terjed, ott átalakul a talaj, a növényzet, de még az állatvilág is, mert az erdő világa egészen más, mint a nyílt, sívóhomok vagy akár a szántóföld, rét és kert világa. Egészségesebb, üdítőbb az erdő levegője, felfrissül benne a test és a lélek, gazdagabb, jobb a talaja, megóvja a termőerőt, megvédi még a környezetet is a természeti erők káros hatása ellen.

Ezért arra kell törekednünk, hogy minél nagyobb területek jussanak az erdő jótékony hatása alá.

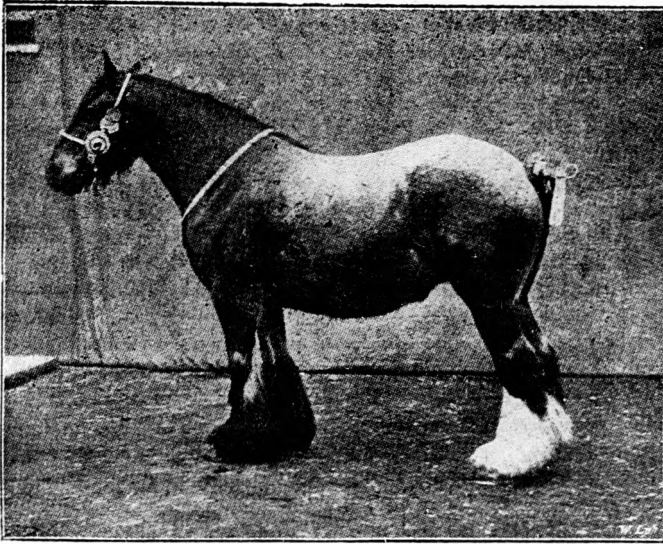
Természetes, hogy amellet arra is ügyelnünk kell, hogy a mezőgazdaság elől el ne vonjuk a talajt, de erre nincs is szükség, mert az erdőt az Uristen úgy teremtette, hogy az megél és jól fejlődik az olyan talajon is, amely állandó mezőgazdasági művelést el sem bír. Elég sok oly terület van az Alföldön. Különösen a buckák világában, amely ma teljesen használatlanul hever vagy csak csekély mértékben van kiaknázva nyílt sívóhomok, félreeső, hozzá nem férhető, szegény és kiszájt talaj, kizsárolt szántó, elsilányodott, elvadult rét vagy legelő, továbbá a folyók védőtöltésein kívül eső u. n. ártér, amelyet évről-évre elönt a föld árja, azután a töltések közé szorított u. n. hullámtér, amely az áradásoktól szenved. Fasorok, egyes csoportok és fák számára kínálkozik az utak, árkok, patakok mente, a ház és udvar telke, a mesgyék-, tag- és birtokhatárok, beékelte gödrök, terméketlen, illetve hasznavehetetlen foltok.

Jórészt erdőgazdasági kihasználásra várnak a nagy terjedelmű szikések, amely hasznosítása azonban nehéz kérdés és sok munkát, költséget és óvatosságot igényel.

De közbe-közbe nem szabad sajnálni, ha egy-egy jobb terület is belekerül a fásításba, egyrészt a ház és udvar, szőlő, gyümölcsös- vagy veteményeskert védelme ily területeket követelhet, másrészt vannak oly fajok, amelyek jó, gazdag és ápolat talajt követelnek, ilyenek a tölgy, kőris, dió és egyebek, amelyek fáját a bútorgyáros, az asztalos és kádár nem nélkülözheti. Aki nagyobb területet akar befásítani, annak legjobb, ha maga neveli vagy iskolázza a csemetéit, csemetekertet

A londoni kiállításon első díjat nyert 7 éves shire csődör.
(Tulajdonos: Lord Rothschild.)

A londoni kiállításon első díjat nyert 6 éves shire kanca.

pedig csak jó talajon érdemes telepíteni és fenntartani. Ha ilyent akar valaki telepíteni, vagy ha magot vagy csemetét akar szerezni, vagy bármi egyéb felvilágosítást kíván, forduljon az Alföld fásítási kirendeltségekhez, vagy azok helyi megbízottjaihoz.

A munka befolyása a szervezetre

Irta Schandl József dr.

Már a régi görögök is ismerték és csodálták az emberi, valamint az állati szervezetben megnyilatkozó ama jelenséget, hogy az élénkebben munkálkodó szervek méreteikben, munkaképességükben hatalmasan fejlődnek, míg a téltlenségre kárhoztatott szervek elsorvadnak.

Jobb kezünkkel többet dolgozunk, mint a ballal, ezért jobb karunk vastagabb, erősebb és ügyesebb, mint a bal. A kovács karjai és a hegymászó lábai is sokkal teltebb, tömörebb, acélosabb izmokkal vannak megrakva, mint az oly egyéné, ki kezeit, illetőleg lábait ily megerőltető munkára nem használja. Ellenben elsorvad, megsoványodik a kéz, ha csonttörés miatt gipszbe van téve és így téltlenségre kényszerítve. Ha a lónak egyik lába hetekig fáj, azt kíméletesen használja, nem feszíti neki a talajnak, miért is az egész láb megsoványodik, izmai az illető végtagon nyurgák, sorvadtak lesznek, sőt — ha a téltlenség nagyon sokáig tart, az izomszövet (hús) lassankint helyenkint szalonnaszerű szövetnek engedi át helyét.

A versenylovak szive nagyobb, mint más lovaké, az agaraké nagyobb, mint más kutyafajtáké, a szarvasoké nagyobb, mint a lassú tempóban mozgó marhaféléké. A madár szive is aránylag annál nagyobb, minél gyorsabb röptű.

Ha egy mirigy kivezető csatornáját valami elzárja, akkor a mirigy nem tud dolgozni s így elsorvad; ha pedig a mirigyet fokozott munkára készítjük, az egész mirigy megnő és többet termel. A vadállatoknak azért nincs akkora tögyük, mint teheneinknek, kecskéinknek, mert kicsinyeik elválasztása után senki se feji, masszálja csecseiket. A szűzűsző mirigye is megnő, sőt tejet választ el, ha azt pár hétig masszáljuk, ellenben a tejelése legbővében levő tögy is elapad, ha hosszabb időn át nem fejjük ki.

A csont se merev, változatlan testanyag. Ha a sánta ember mankóval helyettesíti beteg végtagját, veszítenek eredeti súlyukból e végtag csontjai is. Már Darwin megfigyelte, hogy a szelid réce többet jár, mint a röpködő vadkacsa, miért is a szelid kacsza combcsontjai súlyosabbak, mint a vadé, viszont a vadkacsának szárnycsontjai tömöttebbek és vastagabbak, mint a szelidé.

Mit jelentenek mindezen természettudományi megfigyelések az állattenyésztő gazda számára? Ezek figyelmeztetik arra, hogy csontos, izmos, acélos inú, erős szívű, nagy tüdejű igásállatokat csak úgy nevelhetünk, ha alkalmat adunk nekik a nevelkedés folyamán a mozgásra. De a kifejlesztett állatnak munkaképességét és tejtermelőképességét is csak úgy őrizhetjük meg, ha az igavonó, főleg a futó lovakat a tél munkaszünete alatt is rendszeresen jártatjuk és a tejelő állatok tögyét minél többször alaposan kifejjük.

MODERN TENYÉSZÁLLATKIÁLLÍTÁSOK. Egy tenyészállat külseje még nem nyújt biztosítékot aziránt, hogy magához hasonló utódokat fog nemzeni. Ha azonban sikerül beigazolni azt, hogy az illető egyednek szülei, nagyszülei is rendelkeztek azon tulajdonságokkal, melyeket benne sokra becsülünk, akkor már alig kételkedhetünk afölött, hogy e tulajdonságait utódaiba is hívein átörökíti. Ezért Hollandiában csak olyan állatokat díjaznak a tenyészállatkiállításokon, melyeknek őseiről ily irányban hiteles adatok állanak rendelkezésre. Idősebb állatok átörökítő-képességéről pedig azzal nyújtanak a kiállítók biztosítékot, hogy mellette kiállítják idősebb-fiatalabb utódaikat is. Ha ezek hasonlóak az apjukhoz, illetőleg anyjukhoz, akkor ezeknek tenyészértéke, átörökítő ereje igazolva van és becses voltuknak megfelelő nagy árat érnek el velük tulajdonosaik.

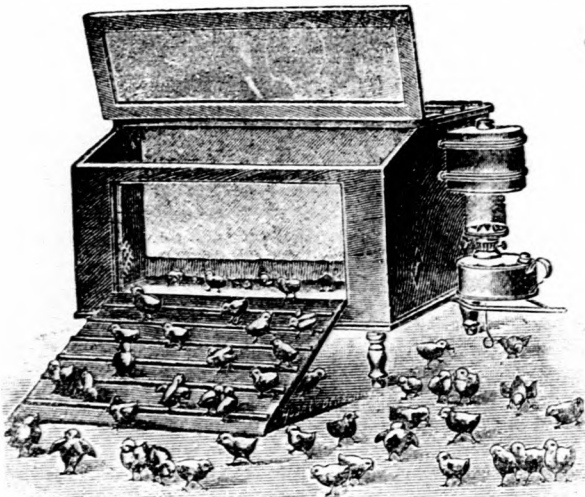
A LÓVERSENYEK JELENTŐSÉGE. Sokan azt gondolják, hogy a lóversenyek rendeltetése csak az, hogy a nagyvárosi közönség egy-egy délután a versenypálya tribünjein szórakozást találjon és néhány lóversenyistállótulajdonos lovaival díjat nyerjen. Ez alapos tévedés. A lóversenyek igazi célja a tenyésztésre szánt csődöröknek és kancáknak kipróbálása. A legnemesebb, legszebb reményekre jogosító csikók kerülnek a versenyistállóba, hol rendszeres előkészítést (training) nyernek, mely után több társukkal összemérik erejüket. Amelyik ló itt első lesz, az már tényleg a legjobbának java s így méltán becses tenyészcsődör vagy tenyészkanca: ilyen egyedek után csak erős szívű, hatalmas tüdejű, szívós izomzatú csikók várhatók. A lóverseny tehát lótenyésztésünk fejlesztésének hatalmas eszköze. Hogy mellette a laikus publikum is szórakozik és szerencsét próbál a totalizáton, az jelentőségét egyáltalában nem befolyásolja.

TENYÉSZBÉNASÁG. E veszedelmes lóbetegség megint felütötte fejét országunkban. A betegség első jelei: a nemzőszervek megdagadása és kifeléyesedése. Pár hét múlva a bőrdörborzalt szőrzetű «tallérfoltok» lépnek fel, máskor bőrgyulladás és szőrhullás. A betegség súlyos eseteiben egyes idegek megbénulnak, miért is a ló feszesen vagy sántítva mozog, támolyog futni alig képes, sőt később annyira érzéktelenné lesznek különösen a hátsó végtagok, hogy a beteg nem tud fekvő helyéről felkelni. E fertőző betegséget törvényes úton iparkodnak kiirtani olyképp, hogy a betegeket egyszer és mindenkorra kizárják a tenyésztéskől: a méneket ki kell heréltetni a kancá nyakánál bal oldalára TB betűket (tenyészbéna) sűtnek s ilye bélyegzett kancákat mén alá nem szabad bocsátani.

RÉTI MUNKA A SZÉNA FELGYŰJTÉSE UTÁN Mihelyt a széna eléggé megszáradt, a boglyákat el kell takarítani a rétről, hogy helyükön a fű új sarjakat hajthasson. A lekaszált rétet nagyon meghálálja a nedvesség. Ha tehát eső nem esik, de alkalmas berendezéssel tudunk vizet bocsátani rétünk egy közeli tóból vagy patakából, akkor ezt ne mulasztjuk semmiesetre se. Az öntözést megelőzőleg gereblyézzük szét vakondtúrásokat, ha pedig a rétet ritkafűű és mohás boronájuk meg erősen szélteben és hosszában. Ilyen munkálatok árászép sarjútermésre számíthatunk.

AGYŰMÖLCSZEDÉS MÓDJA. Eltartásra szánt gyümölcsöt úgy kell levenni az ágról, hogy meg ne ütődjék és himporos fogdosás közben le ne törültsék, mert a zuzódott, megsérült, himporától megfosztott gyümölcs biztosan elrothad. Ezért a szedésnél legcélszerűbb kétágú letrét használni és a könnyen elérhető gyümölcsöt kézzel, a nehezebben elérhető gyümölcsöt pedig szédőkosár vagy szédőzacskó segítségével kell gyengéd csavarás útján a termőágról lecsavarni. A gyümölcsnek lerázása csak ott engedhető meg, hol belőle rövid időn belül gyümölcsbort, pilingát lekvárt készítenek vagy megaszalják.

MŰ-ANYA. (Képpel.) Géppel keltetett vagy elárvult csirkéknek a mű-anya nyújt meleget és védelmet. A kotló meleget póolja egy lámpából, vagy meleg víztartányból kiáradó hő. A taból készült szekrényben függönyök, párnázott deszkafalak ípfarkodnak a meleget visszatartani. A kis csirkék kedvező idő

esetén a függöny alatt ki- és bejárhatnak. Szellőztetésről természetesen állandóan kell gondoskodni. A mű-anyát hideg időjárás mellett egy helyiségnek azon felére kell helyezni, hol a napsugár hozzájárulhat; de április végén és májusban már legjobb helye lesz a kertnek egy védett, fűvel benőtt területe. A kis csirkék 4-6 hétig maradnak ilyen mű-anya védelme alatt.

TANÁCSADÓ

KÉRDÉS. Érdemes-e a bu gonyaszárat besavanyítani? (V. H.) — FELELET. Az üde burgonyaszárat nemcsak aszályos, de jobb években is érdemes besavanyítani, mert bár sólaminja miatt csak mérsékelten ehető, de a tápértéke megközeleltéleg akkora, mint a besavanyított, vagy zsombolyázott szalma. Márhával és juhval egyaránt ehető, de míg a marha 1000 kg. élősúlyra s naponta 10 kg.-nál lehetőleg ne kapjon többet. Addig a solamin karos hatása iránt kevesebb fogékony juhval sem tanácsos 100 kg. élősúlyra s naponta 3-4 kg.-nál többet etetni. Csevély mennyiségben lóval és sertéssel is ehető.

KÉRDÉS. Fű vesszőből készült kosár nagyobb mennyiségben hol érte el? (Gy. el. fizet.) — FELELET. Tessék a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez (Budapest, IV. ker., Árkotmány-utca 19.) fordulni.

KÉRDÉS. Erdészeti szakiskola hol van? (G. I.) — FELELET. Az erdészeti főiskola jelenleg Sopronban, erdészeti szakiskola pedig Tatan van.

KÉRDÉS. Lehet-e egy 18 éves leányt bábszínházi tanulóanyagot elvégezni? (Iván.) — FELELET. Lehet jelentkezzék személyesen irataival együtt (Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 31. szám) alatti bábszínházban.

KÉRDÉS. A gyermektartás díj összegét a bíróság milyen módon szokta megállapítani? — FELELET. A természetes apa anyagi viszonyainak és az anya társadalmi állásának gondos mérlegelése alapján állapítják meg a gyermektartás díj összege.

KÉRDÉS. Dohánypalántákat valami ismeretlen kártevő pusztítja, mivel védekezhetem ellene? (T. I. T. Pólyovec) — FELELET. A leírásból a kártevő f. j. tája nem állapítható meg, tessék a kártevő rovarból egy-két példányt a M. Kir. Rovartani Állomáshoz (Budapest, I., Kitaibel Pál-utca 3.) beküldeni, ahol készséggel adnak fölvilágosítást.

KÉRDÉS. Van-e joga a postának Amerikából jövő leveleket fölontani és annak tartalmát másval közölni? (T. B., Ven. sel.) — FELELET. Semmiféle levelet fölontani, annak tartalmát közölni nem szabad a postatisztviselőnek. Ez büntetés alá esik.

KÉRDÉS. Lehet-e Amerikából Pozsony megyébe érkezett csomagot magyar területre díhozni? (S. F., Ácseszér.) — FELELET. Ha a csomagban olyan dolog nincs, amelynek behozatala tiltva van, úgy semmi akadálya nincs a küldemény behozatalának.

KÉRDÉS. Szomszédom sűrűn ültetett akácfát és emiatt én sok kárt szenvedek. Hány méterre szabad a határon fát ültetni? (M. Cs. Cs. Cs. Cs.) — FELELET. A határszéli fák úgy ültetendők, hogy azok áthajló ágai és árnyéka a szomszéd föld használatát ne akadályozzák.

KÉRDÉS. Jugoszlávidba szülő áll-vel mennyibe kerül? (K. Gy., Szent.) — FELELET. Ez ügyben forduljon a Jugoszláv konzulátushoz. (Budapest, VI., Andrássy-út 14. szám.)

KÉRDÉS. Pár holdból álló kisbirtokon bérléle lejár, köteles vagyok-e meghosszabbítani, vagy pedig más bérlőnek is kiadhatom? (4988. sz. előfizet.) — FELELET. Eddig a 20 holdon aluli bérletek egy évvel megletek hosszabbítva. Hogy legközelebb erre vonatkozólag milyen kormányrendelet jön, azt ma még nem tudjuk.

KÉRDÉS. Házamat február havában 160.000 koronáért eladtam. A vevőnek most kell-e a ház t. átvenni, azonban nem akarja. Ki fogja megvenni a pórt? (4988. sz. előfizet., Szombathely.) — FELELET. Ön a szerződéshez ragaszkodhatik és ha a vevő a házat nem veszi át, az esetben a foglaló a magáé lesz és azon felül azért a különbözétért perelheti a vevőt, amely a mai vételár és a 160.000 korona között mutatkozik.

KÉRDÉS. Intézkedett-e a kormány a szibériai hadifoglyok hazaszállítására iránt? (Vasvár) — FELELET. A kormány mindent elkövet, hogy a még kint levő hadifoglyaink minél előbb visszatérhessenek.

KÉRDÉS. Mult évi felesem nem akarja hozaszállítani a szalmát, mivel a mult évben nem hozattam el. Van-e jogom a szalmához? (3223. sz. előfizet., Békés.) — FELELET. Indítson a szalma kiadása iránt pórt.

KÉRDÉS. A házhoz fűlöszlts céljaira 450 K-t lefiztük, a telektulajdonos megakasztotta a házhoz fűlöszlts? (2781. sz. előfizet.) — FELELET. Semmire sem, mert a közigazgatási hatóságok külön utasításokat kaptak a háztelkek kiosztása ügyében.

KÉRDÉS. Katonai szolgálatra alkalmatlan egyén köteles-e tűzoltó gyakorlatra kivonulni? (Babocsa.) — FELELET. Mint-hogy a község közterekből állítja föl a tűzoltó csapatot, igen kivételes ok alapján menthető csak föl a tűzoltói köteleességek teljesítése alól.

KÉRDÉS. Kincstári katonai ruhát jogában áll-e a csendőröknek elszedni olyanoktól, akiknek a polgári ruhájuk bentmarad a katonaságnál? (Törtel.) — FELELET. Kincstári ruhát nem szabad használni, hanem át kell alakítani polgári ruhává.

KÉRDÉS. Román megszállás alatt rejtve volt vadászfegyveremre kaphatok-e fegyver engedélyt? (Hajdúdnás.) — FELELET. Ha politikailag megbízható, úgy az engedély kiadásának különösebb akadálya nincs.

KÉRDÉS. Bérbead 1920 januárjában 67%-al, 1921 április 1-én pedig 100%-al emelte föl a lakbéremet. Köteles vagyok-e elfogadni? (Tiszaföldvár.) — FELELET. A kis lakások bére 1917. november 1. óta csupán 90%-al volt emelhető. Ennél-fogva az újabb béremelést nem köteles elfogadni.

KÉRDÉS. Két testvér egymásközt földet cserélt, terheli-e illeték ezen cseré ügyletet? (3496. sz. előfizet.) — FELELET. Igen, illetékmentes cseré-ügylet nincs.

KÉRDÉS. Illetményem ügyében hova forduljak? (H. Emilné, Kaposvár.) — FELELET. Ügyet ismertesse az Országos Hadi-gondozó Hivatallal. (Budapest, VI., Vilmos császár-út 37.)

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

A KORMÁNYZÓ LÁTOGATÁSA GYÓRÓTT ÉS PANNONHALMÁN. Az ország kormányzója csütörtökön reggel Győrbe érkezett. Az üdvözlések után a kormányzó, akinek fogatát hosszú kocsisor kísérte, a vármegyeházára hajtatott. A vármegyeház közgyűlési termében küldöttségeket fogadott, majd meglátogatta a győri posztógyár telepét. Az ipartelepek megtekintése után a katonai helyőrség csapatai fölött tartott szemlét. Egy óraker *Fetser* Antal megyés püspök látta vendégül.

A kormányzó és kísérete délután Pannonhalmára utazott, ahol *Bárdos* Remig dr. pannonhalmi főapát üdvözölte. A Szent Benedek-rendi apátságra vonult és megtekintette az egész főapátságot és a főapátság mellett épült milleniumi emlékoszlopot.

JÓZSEF FERENC KIRÁLYI HERCEGET DOKTORRA AVATTÁK.

József Ferenc királyi herceget az elmúlt héten államtudományi doktorra avatták. Az avatáson jelen volt *Horthy* Miklós kormányzó is, valamint *József* királyi herceg nejével és leányával.

HEGEDÜS MINISZTER A TISZÁNTÚL ISMERTETTE A VAGYONVÁLTSÁGOT. Június 28-án Szentesen nagy népgyűlés volt, amelyen *Hegedüs* Lóránt pénzügyminiszter ismertette a vagyonváltságról szóló törvényjavaslatát. A népgyűlésen elsőnek *Négyessy* László a kerület népszerű képviselője tartott beszámolót, majd *Hegedüs* Lóránt miniszter élénk és nagy tetszéssel fogadott beszédében jelentette be, hogy szívesen enged a javaslatból, ha látja, hogy a gazdatársadalom nem bírja a terhet. Az adókiherésnél az igazságosságot tartja szem előtt. A legkisebb gazdától a három métermázsát nem követeli. Hajlandó belemenni abba, hogy két ló és egy tehén után ne fizessenek vagyonváltságot. Elfogadja, hogy a háborúban szerzett vagyonok kétszerannyi földet adjanak le, mint azok, amelyeket a háború előtt szereztek. Ezeket a földeket a kisgazdáknak és a földnélkülieknek adják oda olcsó pénzért. A kisüstiök tekintetében egyszerűsíteni fogja az eljárást. Itt különös tekintettel lesz a tanyarendszerre. A gyűlés után küldöttségeket fogadott a miniszter, akik előtt kijelentette, hogy a forgalmi adó terén is hajlandó módosításra. A vagyonváltságnál a katasztert veszik alapul. A nagy-

birtokosok kötelesek a váltságot földben lefizetni. A volt frontkatonák és a feles bérlők kedvezményben részesülnek. Azt akarja, hogy senki sem fizessen többet húsz százaléknál. Péter-Pál napján Hódmezővásárhelyen ismertette *Hegedüs* miniszter a vagyonváltságot törvényjavaslatát. Bejelentette, hogy ha a csehekkel megkötjük a szerződést, a második olcsósági hullám fog jönni. Majd a javaslattal foglalkozott ugyanolyan értelemben, mint Szentesen. Délután Vásárhelykutason a tanyai gazdaközönység előtt ismertette pénzügyi műveleteit és törvényeit. A miniszter csütörtökön reggel tért vissza a fővárosba.

A FÖLDMÍVES SZÖVETSÉG ZÁSzlÓBONTÁSA MEZŐTÚRON ÉS TURKEVÉN. Az elmúlt vasárnap a Kunságban tartotta zászlóbontását az *Országos*

A pénzügyminiszter a szentesi népgyűlésen.

1. *Hegedüs* Lóránt pénzügyminiszter, 2. *Szabó* Sándor dr. főispán, 3. *Négyessy* Imre polgármester, 4. *Nagy* Sándor alispán.

Földműves Szövetség. Mezőtúr és Turkeve egész lakossága páratlan lelkesedéssel fogadta a budapesti vendégeket. *Mayer* János közéleti minisztert, aki több nemzetgyűlési képviselő kíséretében utazott le a gyűlésre. A mezőtúri gyűlést *Csatári* Ferenc a kisgazda- és földművespárt elnöke nyitotta meg. Majd *Mayer* János közéleti miniszter emelkedett szólásra. Beszédében foglalkozott a párt programjának kérdésével. Visszatartotta azt a vádat, hogy a kisgazda- és földművespárt parasztdiktatúrára törekszik. Bejelentette a gabona és a liszt szabad forgalmát. Végül a Földműves Szövetség szervezetének nagy fontosságára hívta föl a nagygyűlés figyelmét. A miniszter kíséretében volt képviselők fölszólalása után a kerület népszerű képviselője *Vértes* Vilmos István tartott beszámolót. Délután Turkevén ismételték meg a miniszter és a képviselők beszédjüket.

Csonkamagyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!

SCHIOPPA PÁPAI KÖVET BESZENTELTE AZ ÚJ CEGLÉDI HARANGOKAT. Csütörtökön érkezett Schioppa Lőrinc pápai követ Ceglédre, hogy a harangokat beszentelje. Az állomáson fejedelmi fogadtatásban részesítették. Majd a főtemplomba vonult a menet, ahol mise volt a pápi segédlettel. Az istentiszteletet a harangszentelés követte. Ezután ebéd volt, amelyen a pápai követ hatalmas beszédet intézett az ünneplő magyarokhoz. Beszédének befejezésekor elővette a piros-fehér-zöld lobogót és elragadtatva a magyarok iránt érzett legbensőbb érzelmeiktől, megcsókolta azt. A pápai követ este visszatért a fővárosba.

RAVASZ LÁSZLÓT VÁLASZTOTTÁK PÜSPÖKÜKNEK A DUNAMELLÉKI REFORMÁTUSOK. Az elmúlt vasárnap ült össze az a szavazatszedő bizottság, amely a dunamelléki református egyházkerület püspöki méltóságának betöltésénél volt hivatva megadni a végső szót. A beküldött 335 szavazatból 208 esett Ravasz László dr.-ra, az erdélyi egyház püspök helyettesére. Kovács J. István dr. nemzetgyűlési képviselő 59 szavazatot kapott.

A HELIKONI ÜNNEPSÉGEK FELJÚTÁSA. Július 1-én és 3-án folyt le Keszthelyen a múlt század irodalmi ünnepeinek felújítása. «A keszthelyi Helikona» — amint az irodalmi társaságot és az ünnepeket nevezték — felújította akkor a magyar nyelvet, szellemet és erkölcsöket; ma ugyanezt a célt szolgálja. Az ünnepségen megjelent a kormányzó is nejevel, valamint Festetics Tasziló herceg, az ünnepségek kezdeményezője (Festetics György gróf volt, aki az első helikoni ünnepet rendezte), Apponyi Albert gróf, valamint irodalmunk s művészetünk legkiválóbbjai. Irodalmi ünnepséggel kezdték meg a napot, amely a Balaton-ligetben játszódtott le. Ezután egy-egy emlékfát ültettek a múlt század íróinak s művészeinek emlékére. Délben a Hullám-szállodában ebéd volt, amelyen Horthy Miklós nagyszabású pohárköszöntőt mondott. Délután a Dunántúli Közművelődési Egyesület tartott közgyűlést a helikoni ünnepséggel kapcsolatban. Az egyesület elnöke Rákosi Jenőt, díszelnökévé pedig Apponyi Albert gróft választották meg. Este az Urániaszínházban Herceg Ferenc alkalmi vígjátékát adták elő. Az ünnepeket vasárnap folytatták. Reggel ünnepies istentiszteletet celebrált Rott Nándor dr. veszprémi püspök, majd a gróf Festetics György szobrot koszorúzták meg. Ezután a Balatonparkban néppünnepele volt. A gazdasági akadémia hallgatói és a helybeli gazdák gyönyörűen feldíszített szekereken vonultak el a kormányzó és a vendégek előtt, búzakalász-koszorút nyújtva át a kormányzónak, nejeinek és Festetics Ella grófnőnek. A néppünnepele régi magyar táncokat mutatott be az ifjúság. Dél-

után a kormányzó megtekintette a fenéki ménest s este a pesti vendégekkel együtt a keszthelyiek lelkes éljenzése közben visszatért a fővárosba.

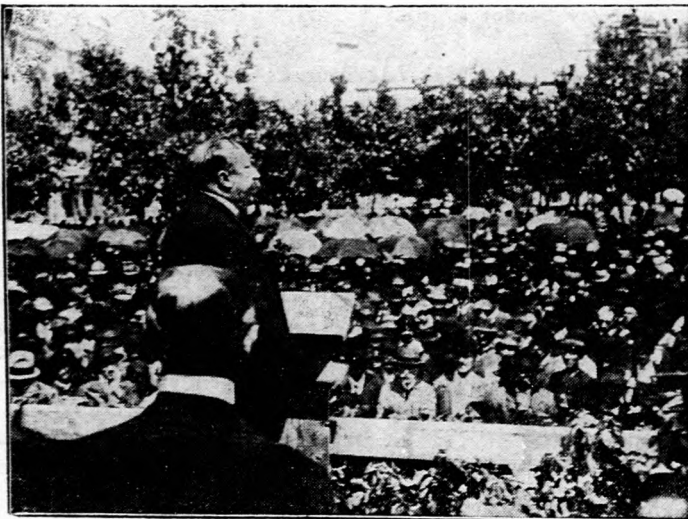
ELHUNYT SZÖVETKEZETI VEZETŐ. A simontornyai Hangya szövetkezetet súlyos vesztesség érte elnököknek, Lipovniczky István kárbeclő felügyelőnek június 22-én történt elhunytával. Az elhunyt a virágzó szövetkezetnek nemcsak alakításában, de vezetésében is állandóan tevékeny és önzetlenül vett részt.

AZ ALTRUISTA-SZÖVETKEZETEK KÓRHÁZA. A szövetkezeti központok áldozatkészségéből a szövetkezeti alkalmazottak újabb nagyszabású és modern jóléti intézményhez jutottak. A Hangya és az Országos Központi Hitelszövetkezet ugyanis kibérelték a Bakács-téren lévő herceg Metternich-féle alapítványi Irgalomházat s azt kórházzá alakították át. Ezt a kórházat Péter-Pál napján mutatták be a kormány s a gazdasági szervezetek képviselőinek, valamint a szövetkezeti eszme barátainak.

A JUGOSZLÁVIAI MAGYAROK SZÖVETSÉGET ALAKÍTOTTAK. A megszállt területek magyarságának vezetői végre kiverkedték a belgrádi kormánytól, hogy szervezetet létesíthessenek, amely a megszállt területek magyarságának kulturális és gazdasági érdekeit lesz hivatva megvédeni. A Népkör néven Szabadkán megalakított szövetség a minap tartotta ismerkedési estélyét, melyen több mint hatszáz vendég jelent meg.

A FELVIDÉK KÖZIGAZGATÁSÁNAK NYELVE: TÓT. A cseh kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében a Felvidék közigazgatása ezenül tót nyelven folyik.

KÉTSZÁZNYOLCEZER NYOLC ÉVEN ALULI GYERMEK PUSZTULT EL EGY ÉV ALATT. Magyarország egészségügyi állapotainak visszamaradottságára élénk fényt vet a Magyar Statisztikai Közlemények legújabb száma. A statisztika szerint Magyarországon az évszázad első tizenöt évének átlagában, évente mintegy 208 ezer bét éven aluli gyermek halt meg. A halandóság oka főként a tüdővész, a vele született gyengeség, a légzőszervi bántalmak. Jelentékeny arányszámot mutat a négy legpusztítóbb gyermekfertőző betegség: a vörheny, a kanyaró, a toroklob és a szamárhurut. A bimbó még leginkább a napszámosok, báziscselédek és gazdasági munkások gyermekeinél található. Hasonlóan a kanyaró legtöbb áldozatot a báziscselédek, a kisbirtokosok, mezőgazdasági munkások és a különböző napszámosok gyermekei közül szedett. A vörheny 60 ezernél több gyermeket ragadott el. A difteria halandóság a vidéken igen magas az általános orvoshiány és a beoltás elmaradása miatt.

Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter az elmúlt héten több népgyűlésen ismertette pénzügyi politikáját. Képünkön baloldalt a hódmezővásárhelyi, jobboldalt a szentesi gyűlés látható.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak.)

GABONA- ÉS VETŐMAGVÁSÁR. Új buza 930 K, július havi és 910 K augusztus havi szállításra, új rozs 710 K július havi szállításra, takarmányárpa 810—860 K, sördrpa 900 K, zab 850—900 K, repce 925—950 K, koles 500—550 K, morzsolt tengeri 800—830 K, bab 400—500 K, lencse 600—800 K.

TAKARMÁNYVÁSÁR. Jó új széndéért 420—450 K, jó 6-széndéért 330—350 K, új búkköny és muharért 350—440 K, új lucerdéért 400—410 K, szalmadéért 230—250 K, zsupszalmadéért 240—280 K, takarmányszalmadéért 260—280 K.

SERTÉSVÁSÁR. Elsőrendű árú 65—67 K, jó szedett sertés 64—66 K, középminőségű 60—63 K, kivételesen 64 K, könnyű minőségű 46—54 K, öreg uralági sertés 58—62 K, öreg szedett sertés 54—60 K, zsír 84—86 K, szalonna 74—76 K.

BORJÚ ÉS JUH. Borjú 20—39 K.

GYAPJÚVÁSÁR. Minőség szerint 45—54 K.

SZARVASMARHAVÁSÁR. Bika jobbminőségű 25—30 K, silányabb 17—24 K, ökör jobbminőségű 30—36 K, ökör közép 22—29 K, alárendelt minőségű 15—21 K, tehén 15—32 K, nővendék 14—18 K, kicsontozni való 8—14 K.

LÓVÁSÁR. Darabonként nehéz igásló 11.000—75.000 K, könnyű igásló 7.500—19.500 K.

BÉCSI SERTÉSVÁSÁR. I. rendű zsírsertés 210—215 o. K, II. rendű zsírsertés 200—210 o. K, öreg zsírsertés 185—195 o. K, szedett sertés 200—212 o. K, fiatal húsertés 210—220 o. K.

BÉCSI VÁGÓMARHAVÁSÁR. Kiváló minőségű 135 o. K, I. rendű 110 o. K, II. rendű 105 o. K, III. rendű 90 o. K.

ZÖLDSÉGFÉLÉK ÉS GYÜMÖLCS. Sárgarépa, petrezselyem zöldjével kg.-ja 18—30 K, sárgarépa, petrezselyem újdonság csomója 1—5 K, zeller újdonság darabja 1—2 K, karalábé darabja 1—50—2 K, zöldbagyma közönséges I. kilogrammja 8—10 K, zöldbagyma II. kilogrammja 4—6 K, vörshagyma egyiptomi kg.-ja 18—20 K, fokhagyma új kg.-ja 12—14 K, karfiol kg.-ja 20—25 K, paraj, tisztított kg.-ja 20—24 K, zöldbab hüvelyes kg.-ja 12—14 K, vajbab kg.-ja 14—16 K, retek nyári kg.-ja 5—8 K, sóska kg.-ja 10—12 K, kelkáposzta I. kg.-ja 7—9 K, kelkáposzta II. darabja 3—6 K, saláta fejés I. darabja 2—50—3 K, II. darabja 1—50—2 K, zöldborsó hüvelyes kg.-ja 10—18 K, kifejtett kg.-ja 30—40 K, apróra szőlő kg.-ja 25—30 K, közép kg.-ja 16—20 K, levesnek való kg.-ja 10—12 K, lók hazai kg.-ja 1—50—2 K, uborka újdonság hazai kg.-ja 50—80 K, burgonya újdonság kg.-ja 9 K, fejés káposzta kg.-ja 12—20 K, zöldpaprika apró darabja 3—3—50 K, tölténivaló kilogrammja 6—10 K, barack kajszin kg.-ja 18—40 K, őzi kg.-ja 45—80 K, pörzsmele nagyszemű kg.-ja 18—20 K, aprószemű kg.-ja 14—16 K, meggy kemény nagyszemű kg.-ja 16—20 K, lágy aprószemű kg.-ja 8—12 K, ribizke kg.-ja 12—16 K, cseresznye, ropogós kg.-ja 30—40 K, lógy 18—24 K, málna kg.-ja 40—45 K, szamóca kg.-ja 45—70 K, kőrté árpával érő kg.-ja 12—20 K, közönséges kg.-ja 24—34 K, alma nyári kg.-ja 12—24 K.

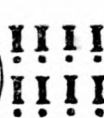
BAROMFI ÉS TOJÁS. Élő csirke, rántanivaló, párja 70—110 K, élőcsirke sütnivaló, párja 120—180 K, élő bizott kacsa és liba kg.-ja 75—85 K, tisztított bizott kacsa, liba kg.-ja 80—100 K, élő sovány kacsa párja 140—200 K, élő sovány liba párja 300—400 K, élő tyúk párja 160—200 K, tojás darabja 3 60—3—80 K.

BÓR- ÉS FAGGYÚVÁSÁR. Magyar marhabőr 32—37 K, tarka marhabőr 40—44 K, borjubőr 60—65 K, juhbor 10—14 K. Vidéken marhabőr 30—35 K, borjubőr 45—55 K, juhbor 10—12 K. A budapesti faggyúpiacon a nyersfaggyú ára múlt hét óta két koronával emelkedett; 5—32 K a budapesti vágóhídon. Vidéken 20—32 K.

BOR ÉS SZESZ. Kilenc százalékos borok 18 K, 10 százalékos borok 20 K, 11 százalékos borok 22—24 K és magasabb fokú boroknál ezen felül. Hegyvidéki fajborok még ezen árnál is magasabban keltek el.

IDÉGEN PÉNZNEMEK LEGMAGASABB ÁRA 1921 július 5-én 1 drb Napoleon-a any 830 K, dollár 258¹/₂ K, francia fr. 21 K 30 f, lengyel marka 17³/₄ f, német marka 3 K 65 f, olasz líra 12 K 95 f, bécsi korona 37³/₄ f, orosz rubel 48¹/₂ f, román lei 3 K 94 f, cseh szokol 3 K 67¹/₂ f, svédjci frank 45 K, szerb dindr 6 K 91 f, 100 magyar koronáért Zürichben 2-20 svédjci frankot fizettek.

REJTVÉNY

Beküldte: Darázs Károly.

A rejtvény helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 31-ik számunkban közöljük.

A 25-ik számunkban közölt rejtvény helyes megfejtése:

1. számú rejtvény.

A hány ház, annyi szokás.

2. számú rejtvény.

Sokan vannak a szerencsétlenek.

Megfejtették: Bokor István, Sz. Máté Gyuláné, Bartha Lajosné, Bartha József, Vajda Flórián, Gombos József és Lidike, Hatvani Endre igazg., Madarász Gyula, Andik István, Wallenstein Ferenc, Nagy István, Jäger Jánosné, Setét András, Nagy Pál, Csóti Balázs, Kiss Dezső és Ernő, Sebestyén János, Kathreiner Gy.-né, Mizerák Bözsike, Papp Anna, Lukács József, Besz Mariska, ifj. Pacsika Béla, Sz. Szabó Benjamin, ifj. Kincses Ferenc, Tóth Elek, Szabó József, Kolláh János, Kumper Miklós, öz. Porcs Miklós, Korózs István, Kolozsvári Mihályné, Kövér Balázs, ifj. Bojára Imre, ifj. Papp Imre, ifj. felső Varga József, Nagy Ferenc, öz. Boján Gergelyné, Nagy László, Fehér Bözsike, L. Szabó Sándor, Kuzder Gyula, Szűcs Lajos, Kovács József, Gaál József, D. Tóth Imre, Hajdu Ignác, Csordás Sándor, Józsa Lajos, Krajnyák Imre, Kovács János, id. Boros Pál, Kovács Sárika, Cseppentő Eszti, Nyíri Gyula, Gere Piroksa, Kuhn Ádám, Kenyő Mariska, Kopa Zsigmond, Szobek Lóránd, Megyeri István, Kozma György, Dobos Imre, Németh István, Bálint Ferenc, ifj. Ritecz István, Piltz Gyula, Ritecz János, Jeszenszky Péter, Szécsi Eszter, Simon Terka, Sz. Máté Lajos, Erl Ferenc, Reisinger Bertalan és Jenő, Tóth István, Branyiczky László, ifj. Hamza István, Boros Mihály, ifj. Baranyai Imre, Mojszis Andrásné, Czobor Pál, Nagy Bözsi, Czobor Katica, Csécsi Piroksa, ifj. Mile Mihály, Mile József, Páldi Ilonka, Gyunyás Máttyás, ifj. Szegi Sándor, Karsay Margit, Forgó József, Illés Ferenc, Aranyos János, ifj. Spisák János, Tóth Ferenc, Szabó Mihály, ifj. Náfrádi Gáspár és Lajos, Horváth Antal, Csonka József, Horváth Antalné, Szabó László, Erdei Juliska, Romhonyi László, Fehér István, Sipos Piroksa, Horváth Péter, Korózs Antal, ifj. Kisgergely János, Kisgergely Ágostonné, Battyányi Sándor, Keresztury Karolin, ifj. Fülöp Ferenc, Horváth Péter, Lapu György, Nyerges Mihály, ifj. Nagy János, Herceg István, Takács János, Gombos József.

Jutalomkönyvet nyertek: ifj. Kisgergely János (Felső-bangony), Szűcs Lajos (Meződiur), L. Szabó Sándor (Jász-kisér), ifj. Szántó István (Tápioszele), Bálint Ferenc (Győbrászonyfa), Cseppentő Eszti (Tiszaróff), Kovács Sárika (Poroszló), Kuzder Gyula (Trola), Csordás Sándor (Váty), Kuhn Ádám (Mezőberény).

A 26-ik számunkban közölt rejtvény helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő heti számunkban közöljük.

Főszerkesztő: MESKÓ PÁL. Főmunkatárs: BUDAY BARNA. Felelős szerkesztő: SCHANDL KÁROLY DR.

Felelős kiadó: MESKÓ PÁL.

AZ 518-AS VONAT

Történet az amerikai erdőégések
idejéből

IRTA: W. BERDROW.

I. FEJEZET.

Szerelem — még nem házasság.

Mr. Olgers szokása szerint az 1894. év szeptemberének első napján is reggel pont félnyolckor lépett ki csinos kis villájából és elsétált a tó partján lévő hivatalába, mely a Minnesota-beli Duluth városkában volt. Élvezettel szivta teli tüdőre a szeptember reggeli friss levegőt, melyet a délnyugati szellő a Felső-tó felől hozott. Mielőtt belépett volna a Nagyrúháza, melynek irigyelt tulajdonosa volt, az utcasarkon kiabáló rikkancstól két centért megvette a «Duluthi Hírek»-et. Majd belépett üzletébe, elintézte a reggeli postát és az újságba pillantott.

Mindjárt az első oldalon felkeltette egy hír a figyelmét. Mit írnak a kéthasábos «Erdőégés» cím alatt?

«A szomszéd városokból: Wisconsin- és Michiganból nyolc nap óta érkező hírek a nagy erdő- és prairie-égésről a tűz előrenyomulását jelentik. Legújabb jelentések szerint már a St. Croix-folyó innenső partján is láttak tüzeket fellobbanni. Az állbatatosan fújó déliszél következtében nem lebetellen, hogy a vöröskákos St. Paul vidékéről városunk felé is átcsap, bár ezidőszerint még száz kilométernyi a távolság».

Látszólag érdektelen e hír, hiszen a veszedelem még messze jár, de az olvasó egy pillanatra mégis elsápadt, mert alább a következő sorok álltak:

«Hiekley, augusztus 31.»

Nyolc nap óta Hiekley városkában, a sógoránál időztek gyermekei: Mary, a tizenhét esztendő fruska és vele a két kisebb, Anna és Ralph.

Mr. Olgers homlokára csapott:

— Esztelen ember én! — dünnyögte. — Egyáltalán miért is engedtem el a gyerekeket?! Persze Mary okvetetlenkedett, mindig Mary... Hogy ő már nagy leány és nyugodtan rábízhatom a kicsiket... Ki sejtette, hogy a tűz most egyszerre Minesotában is kiüt?...

Igy tépelődött, föl s alá járkálva az irodahelyiségben és iparkodott megnyugtatóni magát. Izgatottságában észre se vette, hogy belépett valaki, egy fiatalember, aki sipkáját kezében forgatva, látható zavarodottsággal, meglehetősen tétován az ajtó mellett álldogált.

— ...Csak haza kerüljenek ép bőrrel, majd ellátom én Mary baját! — dohogott magában az öreg úr. — Ilyen izgalmakat! Büntetésül nem fog bálba menni még ezen a télen sem.

— Mary kisasszony nem is akar bálba menni... — kockáztatta meg kérdezetlenül a fiatalember.

A főnök még mindig nem vette észre az ajtónál álldogáló alkalmazottját, pedig a fiatalembernek ilyen korai időben igazán semmi keresni valója sem volt a főnöki irodában.

— ...Mary kezd túlságosan önfejlé lenni. Mintha már asszony volna; még csak nem is menyasszony...

— Mary kisasszony, engedelmeivel főnök úr, igenis menyasszony.

— Maga meg nekem ne mondjon ellent, mit keres maga itt?... Majd hatkor, záratkor, — felelte a főnök, észrevéve alkalmazottját.

— Elnézését kérem főnök úr a szokatlan időért, de az eset nem tűr halasztást. Úgy állapodtunk meg Maryval, hogy ma megkérem Öntől a kezét... Azért utazott el a két kicsivel a nagybácsiékhoz, hogy én itt azalatt, mint mondta: «szabadabban dolgozhassam».

A főnök különben is hirtelen modorú ember volt. Szeme most a kezében lévő újságról hol a vakmerő fiatalemberre, hol meg ismét az újságra meredt, mintha összefüggést keresne a dolgok között. A lapról azonban csak a nagybetűs «Erdőégések» cím, a fiatalember szeméből pedig szintén valami tűz perzselte rá. Idegesen legyintett:

— Szamárság!... Szót se többet!... Ki maga?... John Smith... Fizetése?... Húsz dollár havonta, úgy-e?... Épen elég... Hát akkor mit akar többet?... Egy szót se! Szerelem: szamárság! Mehet. Ajánlom, hogy ezek után kettőzött buzgalommal lássa el hivatalát.

John Smith, első segéd, (havi húsz dollár), egyelőre a kilincset kereste kettőzött buzgalommal, de mert fiatal ember volt, a sarkára csukódó ajtóval nem zárta el maga mögött a reménységet.

A főnök magáramaradván, miután elméletben kitöltötte a bosszúját a leányán valamint vakmerő alantasán, most az újságírókra támadt. Az a naplopó firkász bizonyosan jobb híján költi hireit... Egyébként pedig sógora és sógorónője végtelenül szereti a gyermekeket, majd ők vigyáznak arra a haszontalan Maryra meg a két kicsire, jobban, mintha a sajátjuk volna. Aztán a száz kilométernyi távolságban duló tűzvész sem üthet csak úgy egy-kettőre rajtuk és egy ötszáz lakosú városka mégsem holmi magányos farm az erdő mélyén!...

— Ostobaság! — ismételte a fölpaprikázott Mr. Olgers — és Mary is ostoba! — Azzal válaszolni akart a beérkezett levelekre.

— Ostobaság! Naponta három vonat közlekedik Duluth és Hiekley között, sógorom nem mai gyerek, Mary pedig nem csecsemő, bár úgy viselkedik.

Dolgozni kezdett, de a munka nem ment. Gondolatai keresztették egymást, összezavarodtak, Mr. Olgers végül is felugrott asztala mellől. Előtte a sürgöny-tömb. Kitöltött egy lapot, megüzenvén sógorának, hogy gyerekeit még a délutáni vonattal menessze haza.

Amikor a kifutó fiú elvitte a sürgönyt, végre nyugodtabb lett, tíz óráig dolgozott. Akkor átment a szomszédos vendéglőbe villásreggelizni. Alig telepedett az egyik asztalhoz, Smith, az első segéd loholt feléje lélegzetvesztve. Kezében a legfrissebb kiadás:

— Mister, Mister, én már nem is vagyok itt!... Egy napi szabadságot!... Estére hozom őt!... De akkorra fontolja meg!

Olvasóinkhoz!

Felkérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetése f. é. július 15-én lejár, hogy előfizetésüket a csatolt postautalványon megújítani szíveskedjenek, nehogy az előfizetési díj hiánya miatt a lap küldésében fennakadás álljon be.

Július 15-ével új előfizetést nyitunk, s *mindazoknak, akik legalább egy félévre előfizelnek*, vagy előfizetésüket fél-évvél meghosszabbítják, *ingyen és bérmentesen* küldjük meg

a földbirtokreformtörvény magyarázatát, amely minden kisgazda és földműves számára nélkülözhetetlen; vagy esetleges kívánságára ehelyett egy

művészi képalbumot, mely hat darab művészi, több színnyomású képet tartalmaz.

Gyűjtőinknek

két gyűjtött előfizető után egy keretezésre

alkalmas, több színnyomású művészi képet adunk ingyen,

öt gyűjtött előfizető után HOGYAN LEHET FÖLDHÖZ JUTNI? című könyvet, a földreform-törvény magyarázatát adjuk, mely minden gazda és földműves számára nélkülözhetetlen;

tíz gyűjtött előfizető után lapunkat tiszteletpéldányként küldjük meg a gyűjtő címére, vagy egy értékes könyvet, vagy pedig egy hat darab művészi képet tartalmazó, művészi képalbumot adunk ingyen.

Lapunk előfizetési ára félévre 60 korona, egész évre 110 korona.

A «Vasárnap» kiadóhivatala
(Budapest, IV., Múzeum-körút 1.)

LIBÁL ÉS MAZÁGS
látász-, tanszer- és mechanikai játékok-árúktára
Budapest, IV., Duna-utca 6. (Klotild-palota.)
Száművegek, lorgnettek, látásövek, rajzszekők, hőmérők dús választékban.
Javítások szakaszterüen eszközöltetnek.

Fiatalos üde arcbőrt

varázsol elő 10 nap alatt és eltávolít minden teinthibát, u. m.: mitesszer, pattanás, szárfolt, ránc, orrvörösség, likacsos, hervadt, petyhüdt bőrt, a dr. Kayserling-féle „HYVARJON” szépitő-szer. A kúra egyszerű, otthon végezhető, minden feltűnés nélkül. Befejezése után az arcbőr ragyogó szépségben, gyermeki üdeségben és tisztaságban pompázik. — Egy adag 75.— K. Vidékre postaköltséggel és adóval 90.— K. Postarendelések Hyvarjony-gyár főraktárához: GROSS ANTAL, Budapest, VIII., József-körút 23/V. sz., intézőnök. — Kapható Róna-drogériában, Budapest, VIII. ker., József-körút 50. szám.

Nagyapáról unokára

száll a hira a legfőkételesebb háziismernek, a

Diana-sósorszesznek,

mely úgy külsőleg bedörzsölésre, mint belsőleg cukorra cseppentve, csodálatos eredménnyel használható mint fájdalomcsillapító, hűsítő, felfrissítő, egészségpótló szer. Egy kis üveg ára 16 korona, egy középtüveg ára 40 kor., egy nagy üveg ára 80 kor.

Kapható mindenütt!

Főelárúshely:

Diana Kereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Nádor-utca 30. sz.

A „HANGYA”

vidéki szövetségeinek tagjai jutnak még ma is a legjutányosabb árak mellett ruházati cikkre, miért is ajánlatos, hogy a kisgazda és földműves egy a saját, valamint a családtagjainak ruhászükségletét mint: kász térső öltönyök, férfi és női felsőkabátok, ru és gyermekruhák, férfi és női kétért kabátok, swettorek, férfi, női és gyermek hazianyák, szövet és kelmeárukat a Hangya vidéki szövetségetől utján szerezzék be.

Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapáló ekék, fűkaszálók, marokrakó és kéveköto aratógépek, lógereblyék, kési-járgányos-, motoros- és gőzcséplőkészletek. székcsavargók, répvágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„Hangya” mezőgazdasági géposztályánál szereshetők be legjutányosabban.

A Magyar Gazdák Biztosító Intézete a
Gazdák Biztosító Szövetkezete 2036
Igazgatóság: Budapest, Üllői-út 1.

Szakorvosi rendelés vér- és nemibetegek részére.
Rendelés egész nap.
Rákóczi-út 82., I. em. 1. **ÉZÜST SALVARSAN-OLTÁS!**

Szövetkezetek figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női-, gyermekecipők, box-, sevro- és zsiros bőrből a legjutányosabb napi árakon szereshetők be a

„Hangya” cipőosztályánál.

Tehénbőr-csizmák, boxcsizmák, munkáscipők nagy választékban.

Posnansky és Strelitz

aszfalt- és kátrányvegyiternékek gyára
Városi iroda: Budapest, V., Lipót-körút 27/V.
Telefon: 28—29 és 82—85.

Gyár: Erzsébetfalva, Soroksári-út 63/V. sz.

Kátránymentes „GLORIA” aszfaltfedéllemez és „STRELIT” bórlemez.

Kátrányfedéllemez. Karbolineum.
Elszigetelőlemez. Karbolsav.
Falaszfalt. Karbolpor.

Tetőfedéseket, aszfaltmunkálatokat, facement-tetőfedéseket, talajvíz elleni szigeteléseket vállal.